شهید قاسم سلیمانی | شهید ابومهدی المهندس | شهید مصطفی چمران | شهید ادواردو آنیلی | شهید حسن شاطری | شهید حسن طهرانی مقدم | شهید حسین همدانی | شهید محسن فخری‌زاده | شهید صیاد شیرازی | شهید محسن حججی | شهید سیدمحمدباقر حکیم | شهید عماد مغنیه | شیخ ابراهیم زکزاکی | دکتر رمضان عبدالله | سردار ابراهیم محمدزاده | سیدحسن نصرالله

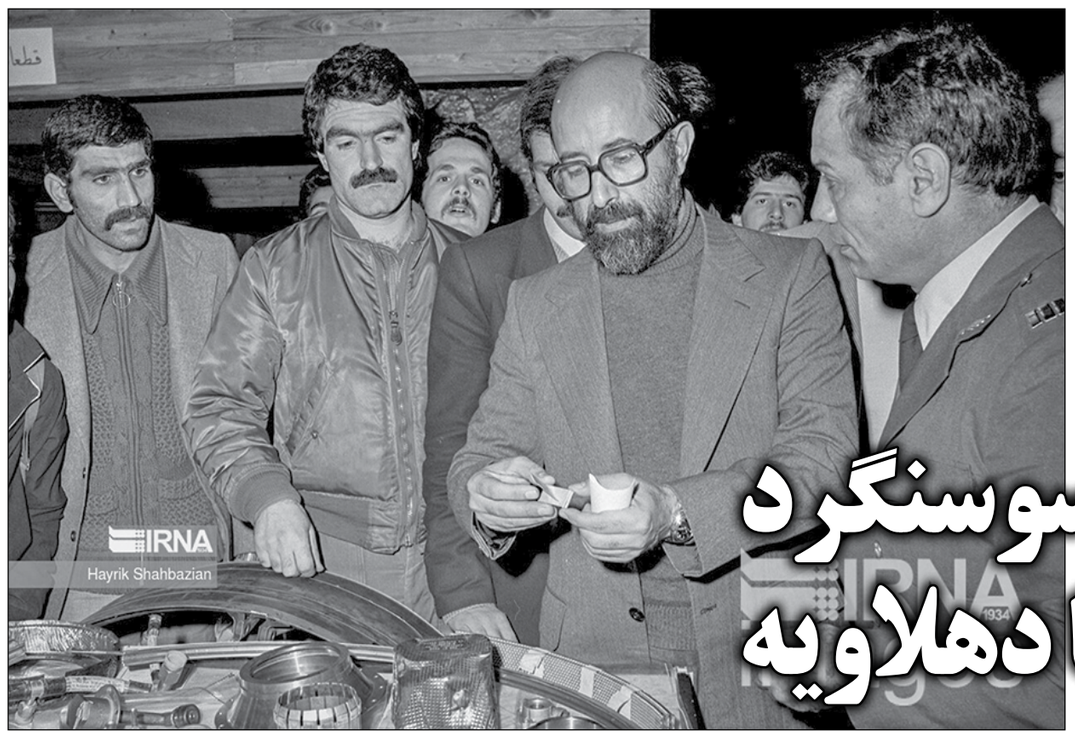

از تگزاس تا سوسنگرد از فیزیک پلاسما تا دهلاویه

امیرحسین بوداقی

قطعه: ۲۴، ردیف: ۷۱، شماره: ۲۵ آرامگاه شهیدی است که روزهای زیادی از تاریخ ایران به نامش گِره خورده و به او مدیون است. ۱۶ آذر روز دانشجو، ۲۸ مرداد روز آزادسازی پاوه، سالگرد تاسیس انجمن اسلامی از جمله روزهایی هستند که تاریخ معاصر ایران به آزادگیِ این شهید بزرگ شهادت می‌دهند. این روزها یادآور یاد و خاطره یکی از شهدای مظلوم و چهره‌های بزرگ کشور است. در همین ایام بود که مردی از جنسِ چریک در دهلاویه به دیدار حق شتافت. در روزگاری که لبنانِ عزیز آن عروس خاورمیانه در آتش جنگ‌های داخلی می‌سوخت شهید مصطفی چمران و امام موسی صدر آن مردانی که در سینه‌هاشان آزادی قدس عزیز موج می‌زد به یاری شیعیان مظلوم لبنان شتافتند. قلب بیروتِ سوخته و بلندی‌های جولان و جبل عامل مجاهدت‌های این سرباز ولایت را هرگز فراموش نخواهند کرد.

مصطفی چمران در سال ۱۳۱۱ در تهران، خیابان پانزدهم خرداد، بازار آهنگرها، سر پولک متولد شد. او دانش آموخته دکترای فیزیک پلاسما از دانشگاه برکلی کالیفرنیای آمریکا و فرمانده نام آشنای دفاع مقدس بود. شخصیت، سیما و خاطرات دوست داشتنی سردارِ شهید اسلام دکتر سید مصطفی چمران همچنان در قلب‌ها و یادها باقی است. مردِ خستگی ناپذیر جبهه‌های جنگ، دانشجوی پُرکار در عرصه علم و تجلی زهد فعال در عرصه عرفان.

سربازِ اسلام؛
کهنه جَریک محرومان لبنان
افتخارِ ایران؛
الهی که فاتحِ این بحران؛
آقا مصطفی چَمران

چمران آن نابغه و فرمانده جنگ‌های نامنظم و چریکی که سنگرهای جبهه را به کرسی نرم وزارت ترجیح داد در اواخر مرداد ماه ۱۳۵۸ در آن هنگام که پاوه کردستان جولانگاه نیروهای ضد انقلاب، دموکرات و احزاب مارکسیستی و سلطنت طلب بود به همراه نیروهای پاسدار معروف به «دستمال سرخ‌ها» به فرماندهی « شهید علی‌اصغر وصالی» توانست پس از چند روز درگیری در حالی که روزه دار بود منطقه را از لوثِ وجود ضد انقلاب پاک کند و به آن غائله پایان دهد. در این درگیری خونِ مطهر تعدادی از پاسداران مجروح بیمارستان پاوه که بی‌رحمانه به دست ضد انقلاب به شهادت رسیدند، تقدیم آرمان‌های انقلاب گردید. در تاریخ ۲۷ مرداد سال ۵۸ با صدور فرمان تاریخی حضرت امام(ره) مبنی بر لزوم شکست حصر پاوه مقاومت نیروهای انقلابی مضاعف شد و مردم کرمانشاه نیز پس از این پیام با ابزار آلات بعضاً غیرجنگی به سوی پاوه حرکت کردند. متن این فرمان که از رادیو پخش شد در واقع مهلت ۲۴ ساعته‌ای بود که امام به دولت و ارتش جهت شکست حصر پاوه داد. امام خمینی(ره) در پیام خود فرمود: «بسم الله الرحمن الرحیم، از اطراف ایران، گروه‌های مختلف ارتش و پاسداران و مردم غیرتمند تقاضا کرده اند که من دستور بدهم به سوی پاوه رفته و غائله را ختم کنند. من از آنان تشکر می‌کنم؛ و به دولت و ارتش و ژاندارمری اخطار می‌کنم اگر با توپ‌ها وتانک‌ها و قوای مجهز تا ۲۴ ساعت دیگر حرکت به سوی پاوه نشود، من همه را مسئول می‌دانم. من به عنوان ریاست کل قوا به رئیس ستاد ارتش دستور می‌دهم که فوراً با تجهیز کامل عازم منطقه شوند؛ و به تمام پادگان‌های ارتش و ژاندارمری دستور می‌دهم که بی انتظارِ دستور دیگر و بدون فوت وقت، با تمام تجهیزات به سوی پاوه حرکت کنند؛ و به دولت دستور می‌دهم وسایل حرکت پاسداران را فوراً فراهم کنند. تا دستور ثانوی، من مسئول این کشتار وحشیانه را قوای انتظامی می‌دانم، و در صورتی که تخلف از این دستور نمایند، با آنان عمل انقلابی می‌کنم. مکرر از منطقه اطلاع می‌دهند که دولت و ارتش کاری انجام نداده‌اند. من اگر تا ۲۴ ساعت دیگر عمل مثبت انجام نگیرد، سران ارتش و ژاندارمری را مسئول می‌دانم. والسلام، روح‌الله الموسوی الخمینی.»

در این راه شهیدان والا مقامی چون دکتر مصطفی چمران، علی اصغر وصالی، ابراهیم همت، محمد بروجردی، احمد کاظمی، حسین خرازی، علی اکبر شیرودی، حسن آبشناسان، احمد کشوری، علی صیاد شیرازی و دلیر مردان نام آشنای دیگری با تلاش خالصانه خویش سعی وافری در پاکسازی این خطه تابناک ایران اسلامی نمودند.

ویژگی‌ها و شاخصه‌های متعددی باعث می‌شد که شخصیتی مانند چمران ساخته شود. یکی از ویژگی‌های او انتخاب هدف‌های والا و آرمان‌های والا بود. شخصی که در دانشکده فنی دانشگاه تهران فارغ التحصیل می‌شود، در آمریکا به درجه دکترای فیزیک نائل می‌شود و به بالاترین مدارک علمی دست می‌یابد، چهره‌ای است که می‌تواند برای کشور درخشنده باشد. پس از آن به سوریه و لبنان سفر کرد و به فعالیت علیه اسرائیل مشغول شد. در این دوران با امام موسی صدر آشنا گردید و جز رسیدگی به شیعیان و کمک به مسلمانان در امر مبارزه با اسرائیل، در اموری مانند رسیدگی به امور ایتام و فعالیت در خیریه‌ها هم رکاب امام موسی صدر شد. نکته مهمی که باید به آن توجه کرد، اقدامات و فعالیت‌های او پس از این سال‌ها در ایران است. در دوران جنگ، افراد بسیار زیادی بودند که به دفاع از مرزهای ایران گسیل شدند و به شهادت رسیدند، اما چمران با دیگران تفاوت‌هایی داشت. مصطفی با مظلومیت جنگید، عملیات انجام داد، گروه تشکیل داد و با دشمنان به مبارزه پرداخت. به رغم نامهربانی‌هایی که با او شد، او طاقت آورد و خود را در تاریخ جاودانه کرد. مشهور است که مرحوم شهید بهشتی، مظلوم زیست و مظلوم شهید شد، اما حقیقتاً این موضوع برای زندگی شهید فیزیکدان هم صدق می‌کند. مصطفی در میان برخی دوستانش هم مورد نامهربانی قرار گرفت و آنها تاب تحمل چنین چهره بزرگی را نداشتند. چمران با کمترین امکانات، فعالیت‌های گسترده و مؤثری انجام داد و این یکی از نمره‌های روشن و بسیار درخشان چمران در کارنامه و عملکرد او در ایران است. دکتر چمران در زمان حیات خود، شناخته نشد و امروز در دورانی که باید به زندگینامه این افراد پرداخته شود و از آنها درس گرفته شود هم او شناخته شده نیست. او پس از شهادت آن طور که باید و شاید به مردم و نسل‌های جوان معرفی نشد. مظلومیت، صبر، استقامت و آرمان‌های بلند او به جوان‌ترها آموخته نشده است. مصطفی برای این دنیا ساخته نشده بود و او برای یک فضای معنوی بالایی آفریده شده بود. او یکی از عارفان بزرگ عصر حاضر بود. افرادی که با او همرزم بودند، می‌دانند که مصطفی چه شخصیت بزرگ و چه گوهر نابی بود. چمران قریب به دو دهه در غرب حضور داشت، اما هیچ‌گاه تحت تاثیر فرهنگ غرب قرار نگرفت. این نشان می‌دهد که چمران پیش از رفتن به غرب و ورود به بهترین دانشگاه‌های آمریکا، چهره برجسته‌ای بوده و توانسته خود را از گزند تغییراتی از این دست حفظ کند. بسیاری بودند که چنین زمینه‌ای نداشتند و ورود آن‌ها به غرب باعث نزول شخصیت آن‌ها شد، اما چمران نشان داد که چهره‌ای ممتاز است. همان‌طور که خداوند جمیع اسماء است و در عین رحمان بودن قهار نیز هست و از آنجایی که می‌فرماید: «انسان خلیفهٔ الله» است، نتیجه می‌گیریم که اگر کسی سعی کند به خدا برسد قطعا به این صفاتی که بعضاً به چشم مادی ما در تضادند، متصف خواهد شد. دکتر چمران تمام این وجوهات را در کنار هم داشت و هر کدام را بموقع به کار می‌برد. شهید چمران با آن جایگاه اجتماعی و علمی در آمریکا، در زمانی به لبنان رفت که آدم‌هایی که اگر سر سوزنی به دنیا علاقه داشتند به آن کشور هرگز نمی‌رفتند. چمران ذوب در خداوند بود و طبیعی است که کسی با این خصوصیات با هر چیزی که غیر الهی و ارزش‌های ضد خدائی داشته باشد در می‌آمیزد و با آن به نبرد می‌پردازد.

به راستی مصطفی چمران چه هنری داشت که بعد از چهل و سه سال ملت ایران باز از او می‌گویند و می‌شنوند؟ آیا هنر چمران در این خلاصه می‌شد که به انسان‌ها بیاموزد برای غلبه بر ترس از مرگ، باید به استقبال آن بروند نه اینکه منتظرش بمانند؟ شاید هم هنر شهید چمران این بود که از حجاب جسمش خارج شد تا شاید ما هم از حجاب جهل‌مان خارج شویم. یا اینکه نشان داد شهادت طلب کسی است که روحش بزرگ‌تر از جسمش است، اما دنیا طلب آن است که جسمش بزرگ‌تر از روح شده است. شاید هم هنر آقا مصطفی همین بود که برای انتخاب راه درست باید سیاسی بود، اما برای وانمود کردن این که در راه درست هستیم نیاز به سیاسی کاری نیست. چه بسا هنر آقا مصطفی این باشد که به ما آموخت نباید نگران محل دفن و سنگ قبر باشیم و برای فراموش نشدن همین کافی است که روی سنگ قبرمان واژه مقدس « شهید » حک شده باشد. البته شهادت هنرِ مردانِ خداست، اما لازمه این هنرنمایی به تعبیر سردارِ دل‌ها، رسیدن به آن مقام پیش از شهید شدن است. از این رو، ممکن است هنر چمران منحصر در شهادت او نبوده و به دوران حیاتش بازگردد. چرا که او بود که درس و کرسی دانشگاه را رها کرد و به جهاد در راه خدا معنا بخشید. از آمریکا به مصر و لبنان رفت تا استکبارستیزی را شروع کند. با قیام ملت ایران به ایران آمد تا قدرت لازم برای مبارزه با کانون جهل را تضمین کند. با پیروزی انقلاب با اعتماد مردم راهی خانه ملت شد تا برای اداره کشور در کنار مردم و حلال مشکلات‌شان باشد. با آغاز دفاع مقدس و به رغم واگذاری مسئولیت نمایندگی حضرت امام(ره) در شورای عالی دفاع، لباس رزم به تن کرد و راهی جبهه‌ها شد تا عمل را جایگزین حرف کند. وقتی برای دفاع از ایران عزیز، سنگری نیافت، جنگ‌های چریکی را در دستور کار قرار داد تا وظیفه شناسی را تفسیر کند. او در سنگر تکلیف ماند تا در واپسین روز خرداد آسمانی شد و به همانجایی شتافت که سال‌ها آرزوی آن را می‌کشید و زیر لب زمزمه می‌کرد: «خوش دارم که در نیمه‌های شب در سکوت مرموز آسمان و زمین به مناجات برخیزم، با ستارگان نجوا کنم و قلب خود را به اسرار ناگفتنی آسمان بگشایم. آرام آرام به عمق کهکشان‌ها صعود نمایم، محوِ عالم بی‌نهایت شوم. از مرزهای علم وجود در گذرم و در وادی ثنا غوطه ور شوم و جز خدا چیزی را احساس نکنم.»

شهید چمران هیچ نداشت و پاک، خالص، عاری و خالی از همه چیز بود. حالا اما ردپای او، نشانه‌های او، تمام یادگارهایش از دوران کودکی تا شهادت در گوشه گوشه این سرزمین پراکنده است؛ از خانه پدری که حالا خانه موزه‌ای در دل پایتخت شده تا مزارش در بهشت زهرای تهران و دست نوشته‌ها و یادگارهایی از او در موزه و مهم‌تر از همه محل عروج خونین و عاشقانه‌اش از این خاک؛ یعنی دهلاویه. اصلا انگار خدا خواسته این بنده مخلصش که به خاطر او پشت پا به همه دنیا و دارایی و دلبستگی‌هایش زد، حالا همه جا باشد؛ هم خودش و هم یاد و نام و یادگارهایش.

حالا نام شهید چمران، یک نام جهانی است به گستره تمام جهانی که در آن زیسته و نفس کشیده و پشت پا به آن زده؛ از محله پامنار تهران بگیرید تا ینگه دنیا؛ آمریکای سرخوش دیروز و گرفتار خونریزی‌های اعتصابات امروز، تا مصر و لبنان و کردستان و خوزستان. تمام جاهایی که برای رسیدن به یار به آن‌ها رسید و بی‌قرار از آن‌ها گذشت. چمران عارف، عالم، عاشق و خسته اما یک‌جا آرام و قرار گرفت؛ دهلاویه خوزستان؛ همان‌جا که جسمش آرام گرفت. پشت خاکریزهایی که سکوی پرتابش به آسمان شد و امروز میعادگاه عاشقان و بی‌قراران چون خود اوست.

بخشی از وصیت‌نامه شهید چمران:

به خاطر عشق است که فداکاری می‌کنم. به خاطر عشق است که به دنیا با بی‌اعتنائی می‌نگرم و ابعاد دیگری را می‌یابم. به خاطر عشق است که دنیا را زیبا می‌بینم و زیبائی را می‌پرستم. به خاطر عشق است که خدا را حس می‌کنم، او را می‌پرستم و حیات و هستی خود را تقدیمش می‌کنم. عشق هدف حیات و محرک زندگی من است. زیباتر از عشق چیزی ندیده‌ام و بالاتر از عشق چیزی نخواسته‌ام. عشق است که روح مرا به تموج وا می‌دارد، قلب مرا به جوش می‌آورد، استعدادهای نهفته مرا ظاهر می‌کند، مرا از خودخواهی و خودبینی می‌رهاند، دنیای دیگری حس می‌کنم، در عالم وجود محو می‌شوم، احساسی لطیف و قلبی حساس و دیده‌ای زیبابین پیدا می‌کنم. لرزش یک برگ، نور یک ستاره دور، موریانه کوچک، نسیم ملایم سحر، موج دریا، غروب آفتاب، احساس و روح مرا می‌ربایند و از این عالم به دنیای دیگری می‌برند. این‌ها همه و همه از تجلیات عشق است. برای مرگ آماده شده‌ام و این امری است طبیعی، که مدت‌هاست با آن آشنام. ولی برای اولین بار وصیت می‌کنم. خوشحالم که در چنین راهی به شهادت می‌رسم. خوشحالم که از عالم و ما فیها بریده‌ام. همه چیز را ترک گفته‌ام. علائق را زیر پا گذاشته‌ام. قید و بندها را پاره کرده‌ام. دنیا و ما فیها را سه طلاقه گفته‌ام و با آغوش باز به استقبال شهادت می‌روم...

بهشت زهرای تهران هم بوی عطر شهید چمران را می‌دهد، اصلا تنِ خسته‌اش آنجا آرمیده؛ در قطعه ۲۴، میان فرماندهان دوران دفاع مقدس. آنجا که رفتید دنبال یک سنگ مزار ساده، اما متفاوت بگردید که پرچم جمهوری اسلامی ایران بر روی آن نقش بسته است.

سکانس آخر:

سرانجام روحِ پُر فتوح دکتر مصطفی چمران، این مردِ مجاهد و مبارز انقلابی، ۳۱ خرداد سال ۱۳۶۰ در حالی که از پرواز عارفانه خود کاملاً آگاه بود، به سوی قربانگاه عشق حرکت کرد و در منطقه دهلاویه حوالی شهر سوسنگرد، بر اثر اصابت ترکش خمپاره‌های دشمن شهدِ شیرین شهادت را نوشید. از شهادت انسان‌سازِ سردارِ پرافتخار اسلام این فرزند هجرت، جهاد، شهادت، اُسوه حرکت و مقاومت نه تنها مردم اهواز و خوزستان بلکه اُمت مسلمان ایران و شیعیان محروم لبنان به پاخاستند و حتی ملل مستضعف و آزاده دنیا غرقِ در حسرت و ماتم گردیدند. امواج خروشان مردم حق شناس اُمت ما اندوه‌بار و اشک آلود پیکر پاک او را در اهواز و تهران تشییع کردند که « اناالله و انا الیه راجعون».

بله! این چنین زندگی سراسر پُرتلاش و مبارزه خالصانه و عارفانه در راه خدایِ او آغاز گشت و این چنین در کربلایِ خوزستان در جبهه نبرد رویاروی حق علیه باطل، حسین گونه، به خاک شهادت افتاد و به ملکوت اعلی عروج نمود و به آرزوی دیرین خود که قربانی شدن عاشقانه در راه خدا بود نائل گشت. خدایش رحمت کند و او را با حسین بن علی(ع) و شهدایِ دشت کربلا محشور گرداند.

شهید دکتر مصطفی چمران (ایستاده) در کنار رهبر معظم انقلاب

شاخص‌های شهدائی برای رئیس‌جمهور

این روزها بحث انتخابات ریاست جمهوری بسیار داغ است و مهم‌ترین مقوله‌ای هم که همگان بر آن اصرار و تأکید داشته و فریاد می‌زنند، ادامه راه سیدالشهدای خدمت شهید سید ابراهیم رئیسی، توسط رئیس‌جمهور و دولت بعدی است.

یکی از مهم‌ترین انتظارات از تمامی مسئولان در تمامی دوران‌ها در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، انطباق عملکردشان با شاخص‌های راه شهدا است. در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری، این انتظار پررنگ‌تر است و بیشترین و برجسته‌ترین مطالبه مردمی، انتخاب رئیس‌جمهوری متعهد و پایبند به راه شهید رئیسی و ادامه راه سیدالشهدای خدمت توسط رئیس‌جمهور و دولت چهاردهم، بعد از روی کار آمدن است.

به همین دلیل ما شاخص‌های شخصیتی و عملکردی شهید دکتر رئیسی در رهنمودهای رهبر انقلاب و صحبت‌های خود شهید رئیسی را بازگو می‌نماییم به امید آنکه در وهله اول همگان در این انتخابات این شاخص‌ها را نصب‌العین قرار داده و بیشترین تلاش را برای شناسایی نزدیک‌ترین نامزدی که شبیه‌ترین دیدگاه‌ها و عملکرد را به این شاخص‌های شهدایی دارد، به کار بسته و به چنین شخصیتی رأی بدهند و در وهله بعدی هم رئیس‌جمهور منتخب و دولت چهاردهم این شاخص‌ها را نصب العین قرار داده و تمام هم و غم و سرلوحه کارهای‌شان را تطبیق حداکثری با شاخص‌های شهدایی و تحقق هر چه بیشتر آنها قرار دهند.

شاخص‌های شهدایی در کلام ولایت

برخی تعریف‌ها و تمجیدات و تأییدهای رهبر معظم و معزز انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای در مورد شخصیت و عملکرد و ویژگی‌های اعلای شهید سید ابراهیم رئیسی که در دوران ریاست جمهوری و پس از شهادت ایشان بیان گردیده است، به‌صورت تیتروار و خلاصه عبارتند از:

- خدمت خالصانه
- برجسته کردنِ شعارهای اسلام
- متمسک به ارزش‌های اساسی انقلاب اسلامی
- خدمتگزار صمیمی و مخلص و باارزش
- تلاش بی‌وقفه در خدمت به مردم و کشور و اسلام
- مظهر شعارهای انقلاب بودن
- تکیه بر روی شعارهای انقلاب و سخنان امام
- برجسته کردن و واضح‌تر کردنِ شعارهای انقلاب و اسلام، مثل عدالت‌طلبی، پرهیز از اشرافی‌گری، حمایت از مستضعفان، استکبارستیزی
- جامع‌الاطراف بودن
- مرد کار و عمل و خدمت بودن
- صفا و صداقت
- شب و روز نشناختن در خدمتگزاری به کشور
- اقتدار و اشراف دولتی
- بزرگوار و فداکار
- مزین به پرهیزکاری و خردمندی
- کارآزموده در مدیریت‌های کلان
- استفاده از فرصت‌ها در مسائل خارجی به بهترین وجه
- برجسته‌تر کردنِ ایران در چشم رجال سیاسی دنیا با عملکرد صحیح و پرکاری در عرصه سیاست خارجی و همچنین با درست تعریف کردن از انقلاب اسلامی و ملّت ایران
- برای مردم کرامت و عزّت قائل بودن، میدان دادن به مردم و جوان‌ها برای اظهار نظر
- حرمت مردم را نگه داشتن، به جوان‌ها اعتماد کردن و جوان‌ها را تکریم کردن
- با کرامت برخورد کردن با کسانی که به خود انسان بدی می‌کنند و پاسخ تند و زشت و عصبی ندادن به کسانی که حتّی به انسان اهانت می‌کنند.
- به لبخند دشمن اعتماد نکردن، صراحت داشتن در مرزبندی با دشمنان انقلاب، صریح صحبت کردن و دوپهلو صحبت نکردن و مرزبندیِ صریح داشتن با کسانی که با انقلاب بد هستند یا مخالف هستند یا دشمن هستند.
- خدمات و تلاش‌های شبانه‌روزی، خدمتگزار صمیمی و مخلص بودن
- ترجیح دادنِ صلاح و رضایت مردم که حاکی از رضایت الهی است، بر همه چیز
- اهمیت ندادن به آزردگی‌های خویش از ناسپاسی و طعن بدخواهان و تلاش شبانه‌روزی برای پیشرفت و اصلاح امور
- کار برای مردم و خدمت به مردم و مردمی بودن
- مسئولی کارآمد و با کفایت و صمیمی و جدی بودن
- رشد دادن به شاخص‌های اقتصاد کلان و ایجاد پیشرفت و تغییرات مثبت در آن
- انجام کارهای بزرگ و زیربنائی که اثرش ممکن است امروز به طور کامل ظاهر نشود، امّا بالاخره ظاهر خواهد شد.
- افزایش رشد اقتصادی، افزایش رشد سرمایه‌گذاری که جزو مهم‌ترین مسائل اقتصادی ما است.
- کاهش رشد نقدینگی، کاهش بیکاری، کاهش ضریب جینی، رشد قابل توجّه صادرات کالا، تقویت نظام مالیاتی، رشد قابل توجّه تولید محصولات پتروشیمی
- اقدامات ارزنده در زمینهٔ نفت و گاز، راه‌اندازی کارگاه‌های تعطیل‌شده یا نیمه‌تعطیل، فعّالیّت‌های مهم در زمینه آبرسانی یا شبکه‌های آبیاری و زهکشی در جاهای مختلف
- حضور در بین مردم و مواجههٔ مستقیم با مشکلات مردم که از چند جهت مفید است: یکی این است که رئیس‌جمهور اطّلاعات دستِ‌اوّل پیدا می‌کند. دیگری ارتباط نزدیک و متواضعانه و صمیمی با مردم است.
- ساده‌زیستی و کاهش تشریفات در سلوک شخصی و حکومتی دولت
- مواضع انقلابی گرفتن، روحیهٔ جهادی نشان دادن
- به‌کارگیری جوانان در رده‌های گوناگون مدیریّتی
- تحرّک بسیار خوب در بخش سیاست خارجی
- دنبال کردنِ سیاست خوبِ ارتباط با همسایگان و تلاش برای آن که با هیچ یک از همسایگانمان مناقشه نداشته باشیم و هرچه مناقشه هست، تبدیل بشود به همکاری.
- ارتباط با همهٔ دولت‌هایی در دنیا که مایل به ارتباط با ما هستند، با یک استثنای محدودی که مشخّص است.
- ارتباط با قارّه‌های مختلف؛ آمریکای جنوبی، آفریقا، آسیا، شرق آسیا، همه جا.
- پیروی از سیاستِ ارتباطِ متعدّد و متنوّع با کشورهای مختلف، با خصوصیّاتی که دارند از لحاظ سیاسی، از لحاظ اقلیمی، از لحاظ امکانات اقتصادی، فرهنگی و غیره.
- عضویّت در پیمان‌های مهمّ بین‌المللی
- زنده کردن امید و اعتماد در مردم با عملکرد دولت و وسط میدان بودنِ دولت و با کار و تلاش و خدمت‌رسانی
- انجام سفرهای استانی و سرکشی به سرتاسر کشور و نقاط محروم و دورافتاده که در آنها همدلی صادقانهٔ با مردم و نظارت میدانی به مسائل گوناگون مردم صورت بگیرد.
- سرعت عمل در قبال حوادث پیش‌بینی‌نشده مثل سیل و زلزله و حوادثی که اتّفاق می‌افتد.
- همدرد بودن دولت با مردم و در میدان بودنِ دولت در حوادث سخت.
- توافق و همدلی بین قوا، زدودن رقابت‌های منفی از روابط بین قوا، دوری از مناقشه و گله و شکایت بین دولت، مجلس و قوّهٔ قضائیّه
- جوانگرایی در مجموعهٔ اجرائی کشور که موجب می‌شود که حلقهٔ فرسودهٔ مدیران باز بشود، یک نَفَس تازه‌ای به دستگاه‌های اجرائی کشور دمیده بشود.

- اجرای عدالت با تکیه بر امکانات داخلی و برمبنای سند آمایش سرزمینی
- در طول سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی هر جا براساس دین، آموزه‌های دینی و رهنمودهای امام(ره) عمل کردیم، حوزه موفقیت ما بوده است. در مقابل این رویکرد هر جا دچار وادادگی‌ها شدیم و به‌دنبال کسب رضایت بیگانگان، بخش‌هایی از فرهنگ و اقتصاد کشور را بر اساس نسخه‌های آنان اداره کردیم، دچار مشکل شدیم.
- پیروی از گفتمان امام و رهبری، دنبال کردنِ منویات امام و رهبری معظم انقلاب به عنوان سرباز حاضر در میدان
- پیروی از نگاه ما می‌توانیم، با درس گرفتن از سیره امام و رهبری و علما و شهدا از جمله شهید بزرگوار سردار سلیمانی
- دنبال کردنِ کارها با تکیه بر قدرتی که خون مطهر شهدا و حضور بصیرانه مردم برای کشور خلق کرده
- اداره کشور مبتنی بر عقلانیت انقلابی، نه دیپلماسی التماسی که درس امامین انقلاب و شهدا است.
- رهنمودهای مقام معظم رهبری را به مثابه تکلیف اداری و دستور کار الزامی برای همه اعضای دولت دانستن
- حل کردنِ مشکلات با توکل بر خدا و تکیه بر داشته‌ها و جهاد و تلاش شبانه‌روزی که درسِ امام راحل، مقام معظم رهبری و شهیدان از جمله شهید سلیمانی است.
- عمل به خواسته‌ها و آرمان‌های شهدا و شکرگذار و قدردانِ خون شهدا بودن
- افتخار کردن به خدمتگزاری به مردم و به ویژه خانواده شهدا
- حفظ آثار و برکات خون شهدا و تداوم راه شهیدان
- حفاظت از این حرم و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران
- دنبال کردنِ کارها با اتکا به تفکر و اندیشه بسیجی و با روحیه و انگیزه جهادی و انقلابی
- نقشه راه و چراغ راه دولت دانستنِ بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی که به عنوان جامع‌ترین نقشه راه در حوزه حکمرانی و سبک زندگی و مبتنی بر منظومه فکری و سیره و سلوک امام راحل(ره) و رهبر معظم انقلاب طراحی شده.
- حمایت از محور مقاومت در منطقه
- میدان دادن به مردم و استفاده از نیروی کارگشای مردمی در همه حوزه‌ها و رفع مشکلاتی که بعضاً از ناحیه بروکراسی پیچیده و به بهانه کار کارشناسی انجام دادن به وجود می‌آید.
- مشکلات بروکراسی و مانع‌تراشی‌ها تحت عنوان کار کارشناسی باید با نگاه و رویکرد گره‌گشایی حل شود.
- هیچ کدام از ما برای کوتاهی در رفع موانع از پیش پای مردم حجت و دلیلی نزد خدا و مردم نداریم.
- عمل جهادی، انتظار مردم و شهدا و رهبری از همه مدیران.
- حفظ کرامت ارباب رجوع و کارمندان در ادارات و عموم شهروندان در تمام شئون جامعه.
- مدیران دستگاه‌های دولتی با نظارت مستمر بر زیرمجموعه‌های خود، از رعایت کرامت انسانی در دستگاه تحت مدیریت خود اطمینان حاصل کنند.
- رصد کردنِ مسائل به شکل میدانی و از نزدیک
- حل مسائل و مشکلات، فارغ از اینکه این مشکلات مربوط به کدام دولت و کدام دوره است.
- ارتباط صادقانه و علی‌الدوام با مردم.
- ارتباط گرفتن با آن دسته از مردمی که به هر دلیل دچار زمینه‌های ذهنی هستند و در اجتماعات شرکت نمی‌کنند.
- خدمت‌رسانی مخلصانه و مبارزه با فقر و فساد و تبعیض
- عشق ورزیدن به مردم و ارباب رجوع.
- از سر عشق و علاقه به مراجعان، کارهای آنها را حتی فراتر از چارچوب‌های اداری دنبال کردن.
- ایجاد امید در دل مردم و فعالیت در مسیر پیشرفت
- انسجام و وحدت و یکپارچگی و طرد نکردنِ دیگران و نیروهای انقلاب دانستنِ کسانی که دل در گرو نظام و انقلاب و ولایت دارند، با وجود اختلاف سلیقه.
- استکبارستیزی، ظلم‌ستیزی، دفاع از مظلومان و ستمدیدگان در عالم، استقلال سیاسی، اقتصادی، آزادی قلم، آزادی فکر و بیان، نفی یکجانبه‌گرایی، ظلم، ستم و استکبار، صلح و دوستی با همسایگان، آرامش بخشیدن و ارتقای امنیت منطقه خلیج فارس و دریای عمان
- همکاری و همگرایی گسترده اقتصادی و سیاسی با جهان در عین دفاع قاطع از تمامی حقوق و منافع ملت ایران
- پسندیدنِ امنیت، صلح، آرامش و پیشرفت برای همه ملت‌ها و کشورها و برای جهان اسلام.
- در عمل و اقدام پایبندِ اندیشه‌های امام بودن.
- تلاش برای اجرای عدالت به پیروی از امیرالمؤمنین(علیه‌السلام)
- همبستگی و همکاری در چارچوب چندجانبه‌گراییِ مبتنی بر عدالت و بر اساس اصول و ارزش‌های متعالیِ انسانی منبعث از آموزه‌های انبیای الهی، در عرصه بین‌المللی
- قطع کردنِ دست افراد فاسد از دست‌اندازی به اموال عمومی
- اجازه ندهیم که سازمان‌ها و روابط اداری ما به روابط ناسالم و ارتباطات متقلبانه و متخلفانه آلوده شود.
- مقابله جدی با هر نوع فساد و کژی، مبارزه قاطع با فساد و مفسدان.
- هر کجا فسادی دیده شد، مطلقاً به فساد و مفسد رحم نشود.
- مخالفت با هرگونه رابطه ناسالم، تبعیض، پارتی‌بازی و رشوه در همه ادارات
- هیچ عقد اخوتی با هیچ مدیری نداشتن و تغییر دادنِ بدون تعارف و فوریِ مدیران دولتی که مشخص شود کارآمدی لازم را ندارند.
- تحمل نکردنِ کوچک‌ترین مصادیق فساد و ناکارآمدی.
- سیاست همسایگی و ارتباط با کشورهای اسلامی را از اولویت‌های سیاست خارجی دانستن.

شاخص‌های شهدائی برای رئیس‌جمهور